

รายละเอียดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาจารึกภาษาไทยและภาษาตะวันออก
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2569)

ชื่อหลักสูตร

ภาษาไทย	หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจารึกภาษาไทยและภาษาตะวันออก
ภาษาอังกฤษ	Doctor of Philosophy Program in Epigraphy in Thai and Oriental Languages

ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ชื่อเต็มภาษาไทย	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (จารึกภาษาไทยและภาษาตะวันออก)
ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ	Doctor of Philosophy (Epigraphy in Thai and Oriental Languages)
ชื่อย่อภาษาไทย	ปร.ด. (จารึกภาษาไทยและภาษาตะวันออก)
ชื่อย่อภาษาอังกฤษ	Ph.D. (Epigraphy in Thai and Oriental Languages)

จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

แผน 2 เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูงและก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ และวิชาชีพ และศึกษารายวิชาเพิ่มเติม	
แผน 2.1 (ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท)	ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต

รูปแบบของหลักสูตร

รูปแบบและประเภทของหลักสูตร

แผน 2.1

หลักสูตร 3 ปี

ภาษาที่ใช้

ภาษาไทย

การรับเข้าศึกษา

รับทั้งนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่สามารถใช้ภาษาไทยได้เป็นอย่างดี

ปรัชญาการศึกษา วัตถุประสงค์ ผลลัพธ์การเรียนรู้

ปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัย

จัดการศึกษาให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้การศึกษาที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ โดยบัณฑิต
เป็นผู้นำ ผสานศาสตร์และศิลป์ สร้างสรรค์คุณค่าสู่สังคม

กรอบแนวคิดการพัฒนาหลักสูตร

สถานการณ์ภายนอกในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตที่ส่งผลต่อการวางแผนพัฒนาหลักสูตร

การปรับปรุงหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจาริกภาษาไทยและภาษาตะวันออก (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2569) มีความจำเป็นเพื่อตอบสนองต่อพลวัตเชิงยุทธศาสตร์ของชาติและโลกที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น ความต้องการบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเชิงลึกในการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ขั้นแนวหน้า เพื่อสร้างความมั่นคงทางอัตลักษณ์และเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ ในมิติความมั่นคงของข้อมูลและรากฐานทางปัญญาไทยเป็นประเด็นหลัก การมุ่งเน้นเพียงทักษะประยุกต์ไม่เพียงพออีกต่อไป แต่ต้องสามารถสร้างทฤษฎีใหม่ และพัฒนาเครื่องมือวิเคราะห์เชิงนวัตกรรมที่สามารถต่อยอดมรดกทางปัญญาให้เป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจดิจิทัล และรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ต่อข้อมูลและภาษาได้อย่างยั่งยืน

หลักสูตรนี้จึงถูกออกแบบบนฐานของการผนวกศาสตร์จาริกและภาษาโบราณเข้ากับระเบียบวิธีวิจัยขั้นสูง และกรอบการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับโลก (SDGs) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมิติของการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมดิจิทัล และการสร้างความยุติธรรมทางภาษาในยุคข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) การพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์จึงต้องก้าวข้ามการเป็นผู้ใช้ไปสู่การเป็นผู้นำทางความคิด (Thought Leader) และนักวิจัยอิสระ ที่สามารถบูรณาการประเด็นด้านจริยธรรม ความรับผิดชอบต่อสังคม และการเติบโตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ในการขับเคลื่อนงานวิจัยที่มีผลกระทบสูงในระดับนานาชาติ

ปัจจัยสำคัญที่ผลักดันให้ต้องเปิดหลักสูตรระดับสูงสุดคือกระแสการเปลี่ยนฉับพลันทางดิจิทัล (Digital Disruption) ที่ได้เปลี่ยนรูปแบบการทำงานและอาชีพอย่างพลิกผันจนเกิดวิกฤตความรู้ (Epistemological Crisis) ในศาสตร์มนุษยศาสตร์ หลักสูตรดุษฎีบัณฑิตจะเน้นการผลิตนักปราชญ์นวัตกรรมที่มีทักษะเหนือกว่า "ทักษะแห่งอนาคต" ทั่วไป แต่มีความสามารถในการสร้างองค์ความรู้เชิงวิพากษ์ (Critical Knowledge Creation) และการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนระดับพหุสาขา (Complex Multidisciplinary Problem Solving) รวมถึงการพัฒนาปัญญาประดิษฐ์ทางภาษา (Language AI) ที่มีพื้นฐานจากภูมิปัญญาดั้งเดิม เพื่อก้าวทันและนำหน้าการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีในมิติของภาษาและข้อมูล

ดังนั้น หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจาริกภาษาไทยและภาษาตะวันออก (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2569) จึงมุ่งผลิตนักวิชาการและนักวิจัยระดับแกนนำ ที่เป็นผู้บุกเบิกนวัตกรรม (Pioneering Innovator) และนักสร้างทฤษฎี ผู้สามารถสร้างงานวิจัยที่บุกเบิกองค์ความรู้ใหม่และมีผลกระทบเชิงนโยบาย โครงสร้างหลักสูตรจะเน้นการพัฒนางานวิทยานิพนธ์ที่เป็นเลิศและมีศักยภาพในการตีพิมพ์ระดับชาตินานาชาติ เพื่อให้บัณฑิตสามารถนำความเข้าใจอย่างลึกซึ้งด้านจาริกและเอกสารโบราณไปออกแบบนวัตกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมดิจิทัล ที่มีความยั่งยืนและสามารถขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศได้อย่างแท้จริงและเป็นที่ยอมรับในเวทีโลก

การวิเคราะห์ช่องว่างและโอกาสทางการตลาดของหลักสูตร

การวิเคราะห์ช่องว่างทางการตลาดเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Market Gap Analysis) บ่งชี้อย่างชัดเจนว่า การยกระดับหลักสูตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจาริกภาษาไทยและภาษาตะวันออก (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2569) ไม่ได้เป็นเพียงการขยายระดับการศึกษา แต่คือการเติมเต็มจุดบอดทางปัญญา (Intellectual Blind Spot) ในแวดวงวิชาการไทยและอาเซียน หลักสูตรนี้มุ่งสร้างความเชี่ยวชาญเชิงอภिवิชา (Meta-

Specialization) ในการสร้างทฤษฎีและพัฒนาระเบียบวิธีวิจัยด้านจารึกศึกษา อักษรวิทยาโบราณ และเอกสารตัวเขียน โดยผนวกเข้ากับภาษาโบราณที่ซับซ้อนและสำคัญยิ่ง (High-Value Rare Languages) เช่น ภาษาเขมร มอญ บาลี และสันสกฤต เพื่อผลิตนักวิจัยเชิงบุกเบิก (Pioneering Researchers) ที่สามารถกำหนดทิศทางการวิชาการในภูมิภาคได้ ซึ่งแตกต่างจากหลักสูตรทั่วไปที่เน้นการเรียนรู้แบบรับรู้ (Passive Learning)

ความต้องการบุคลากรระดับสูงสุด (High-Level Manpower Demand) มิได้จำกัดอยู่เพียงหน่วยงานอนุรักษ์ดั้งเดิม แต่ขยายตัวสู่วงการนโยบายระดับชาติและนานาชาติ ที่ต้องการข้อมูลเชิงลึกจากรากฐานทางประวัติศาสตร์และภาษา ดุษฎีบัณฑิตจึงเป็นที่ต้องการอย่างยิ่งในการเป็นที่ปรึกษาเชิงยุทธศาสตร์ให้กับองค์กรหลัก อาทิ กรมศิลปากร สำนักหอสมุดแห่งชาติ สำนักหอจดหมายเหตุ สถาบันการศึกษาชั้นนำ และศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ในการกำหนดกรอบนโยบายการบริหารจัดการมรดกทางปัญญาดิจิทัล รวมถึงการเป็นนักวิจัยอิสระที่สร้างงานวิจัยสหวิทยาการที่มีคุณค่าต่อการแพทย์แผนไทย ภูมิปัญญาเอเชีย และการจัดการความรู้ในยุค AI (AI-Era Knowledge Management) ซึ่งเป็นตลาดงานวิจัยที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์

ความได้เปรียบทางการแข่งขันหลักของหลักสูตรอยู่ที่การเปลี่ยนความรู้หายาก (Rare Knowledge) ให้เป็นนวัตกรรมที่มีผลกระทบสูง (High-Impact Innovation) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเป็นสะพานเชื่อมระหว่างศาสตร์จารึกสู่เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ (Creative Economy) หลักสูตรจะเน้นการสร้างทฤษฎีการประยุกต์และการพัฒนาเครื่องมือดิจิทัลระดับสูง เพื่อให้บัณฑิตสามารถคิดค้นต้นแบบนวัตกรรม (Innovation Prototypes) เช่น ฐานข้อมูลเชิงอรรถวิจารณ์ (Critical Annotated Databases) หรือแอปพลิเคชันปัญญาประดิษฐ์ด้านภาษาโบราณ (Ancient Language AI) ที่มีศักยภาพในการเป็นทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property) และขับเคลื่อนอุตสาหกรรมสื่อบันเทิงหรือ EdTech ในระดับสากล

ดังนั้น การปรับปรุงหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตจึงเป็นการลงทุนเชิงยุทธศาสตร์ในการสร้างทุนมนุษย์ระดับปัญญาชน (Intellectual Capital) ที่มีขีดความสามารถในการสร้างการเปลี่ยนแปลงเชิงกระบวนทัศน์ (Paradigm Shift) ในสาขาวิชา บัณฑิตจะไม่ได้เป็นเพียงผู้แปลหรือนักอนุรักษ์ แต่เป็นผู้นำการวิจัย ผู้ครอบครองทักษะการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบเชิงลึก (In-Depth Comparative Analytical Skills) เช่น ไวยากรณ์เชิงประวัติ ระบบปฏิทิน และอักษรโบราณ ที่สามารถชี้ขาดและกำหนดทิศทางการตีความมรดกทางวัฒนธรรมและภาษาให้สอดคล้องกับความต้องการของโลกยุคใหม่ได้อย่างยั่งยืนและมีความเป็นเลิศทางวิชาการ

การวิเคราะห์ความต้องการและความคาดหวังของนักศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่าง ๆ

วิธีการสำรวจและผลการวิเคราะห์ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

คณะทำงานได้ดำเนินการวิเคราะห์ความต้องการเชิงพหุมิติ (Multi-dimensional Needs Analysis) จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก (Stakeholders) เพื่อยืนยันความจำเป็นเชิงโครงสร้าง ในการยกระดับหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต โดยครอบคลุมทั้งการทบทวน ปรชญาการอุดมศึกษาไทยและวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย ในกลุ่มพัฒนาการวิจัยระดับแนวหน้า ควบคู่ไปกับการสำรวจภาคสนาม (Field Survey) ทั้งการ

สัมภาษณ์ผู้ใช้นิติต (อาทิ สำนักหอสมุดแห่งชาติ สำนักงานราชบัณฑิตยสภา) ศิษย์เก่า นักศึกษาปัจจุบัน คณาจารย์ และผู้ทรงคุณวุฒิ ผลการวิเคราะห์ที่รวบรวมในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2567 ยืนยันถึง ช่องว่างทางวิชาการที่สำคัญ ที่จำเป็นต้องผลิตนักวิจัยระดับสูงขึ้นมาเติมเต็ม

ประเด็นความต้องการเชิงลึก เน้นย้ำถึงบทบาทของหลักสูตรในการเป็นผู้เชี่ยวชาญองค์ความรู้ทางวัฒนธรรมของชาติ โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มต้องการความเชี่ยวชาญเฉพาะทางระดับสูง (Hyper-specialization) ในการสร้างองค์ความรู้ใหม่และสร้างทฤษฎีด้านจารึกศึกษา อักษรวิทยาโบราณ และภาษาหายากของภูมิภาค (อาทิ ภาษาเขมร มอญ บาลี และสันสกฤต) ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานสากลจากสถาบันชั้นนำ เช่น EFEO, SOAS, Indian Institute of Heritage, Center for Khmer Studies (CKS), Asia-Africa-Institute ฯลฯ ที่เน้นการฝึกปฏิบัติและอ่านอักษรโบราณอย่างเข้มข้น นอกจากนี้ยังมีความต้องการ วิธีวิทยาการวิจัย (Research Methodology) ที่ลุ่มลึกและเป็นระบบ เพื่อให้บัณฑิตสามารถตีความและวิพากษ์หลักฐานได้อย่างเชี่ยวชาญและมีความรับผิดชอบตามหลักจรรยาบรรณวิชาการ

เพื่อตอบโจทย์พลวัตของสังคมและเทคโนโลยี หลักสูตรต้องบูรณาการทักษะดิจิทัลระดับสูง เพื่อการจัดการมรดกทางวัฒนธรรม โดยเฉพาะความสามารถในการพัฒนาจารึกศึกษาเชิงดิจิทัล (Digital Epigraphy) การทำฐานข้อมูล (Database) และการอนุรักษ์เชิงเทคโนโลยี ทั้งยังต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ที่มุ่งสู่ฐานนวัตกรรม โดยเน้นการพัฒนาทักษะที่เทคโนโลยีไม่สามารถทดแทนได้ เช่น การคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking) และความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างนวัตกรรมและสื่อสารสนเทศทางวัฒนธรรม บัณฑิตจึงต้องเป็นผู้นำแห่งการสร้างสรรค์ (Creative leader) องค์ความรู้ใหม่ตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย

ดังนั้น ความจำเป็นในการปรับปรุงหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตจึงเป็นไปเพื่อสร้างผู้นำทางวิชาการ และนักสร้างทฤษฎี ผู้ซึ่งมีความสามารถในการบูรณาการข้ามศาสตร์ (Interdisciplinary) เข้ากับโบราณคดี ประวัติศาสตร์ ศิลปะ และการอนุรักษ์ พร้อมทั้งสามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการระดับชาติและนานาชาติ เพื่อให้องค์ความรู้ที่สร้างสรรค์ใหม่สามารถถ่ายทอดสู่สังคมและเป็นประโยชน์ต่อชุมชนในการอนุรักษ์มรดกภูมิปัญญาด้วยจริยธรรมและจิตสาธารณะอันเป็นการสร้างผลกระทบเชิงนโยบาย และความเป็นเลิศทางวิชาการระดับแนวหน้าของโลก

การนำความต้องการไปกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้

ความจำเป็นในการยกระดับหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจารึกภาษาไทยและภาษาตะวันออก (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2569) นั้น สะท้อนผ่านการกลั่นกรองความต้องการเชิงลึกของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) เพื่อกำหนดเป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs) ทั้ง 8 ข้อ ซึ่งมุ่งเน้นการสร้างนักวิจัยชั้นนำ ผู้สามารถสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ตามมาตรฐานของกลุ่มมหาวิทยาลัย "พัฒนาการวิจัยระดับแนวหน้าของโลก" โดยเฉพาะมิติของการใช้องค์ความรู้เชิงลึก (Ap-Cognitive) ซึ่งถูกกำหนดใน PLO1 (ใช้แนวคิด ทฤษฎี และหลักการทางอักษรวิทยาและภาษาศาสตร์ในการอ่าน แปล และสื่อสารเกี่ยวกับจารึก เอกสารตัวเขียน และวรรณกรรมในระดับสากล) ที่ต้องมีความเชี่ยวชาญในศาสตร์จารึกและภาษาโบราณที่หาเรียนได้ยากอย่างลุ่มลึก

ในมิติของทักษะการวิจัยขั้นสูงและการประยุกต์ใช้เชิงบูรณาการ PLOs ของหลักสูตรได้ถูกออกแบบให้สอดคล้องกับความต้องการทักษะที่เทคโนโลยีไม่อาจทดแทนได้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจ ฉบับที่ 13 โดยมุ่งเน้นทักษะการวิเคราะห์ (An-Cognitive) และ การประเมินค่า (E-Cognitive) ผ่าน PLO3 (ตีความสาระของจารึก เอกสารตัวเขียน และวรรณกรรมอย่างลุ่มลึก) และ PLO4 (วิพากษ์หลักฐานด้านจารึก เอกสารตัวเขียน และวรรณกรรมเป็นระบบตามหลักวิชาการ) อันเป็นทักษะที่ใช้ในการคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ปัญหาซับซ้อน นอกจากนี้ PLO2 (ประยุกต์ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบูรณาการความรู้ด้านจารึก เอกสารตัวเขียน และวรรณกรรมร่วมกับศาสตร์อื่น) และ PLO6 (จัดการองค์ความรู้ด้านจารึก เอกสารตัวเขียน และวรรณกรรมด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล) ยังตอบสนองต่อความต้องการให้บัณฑิตใช้ทักษะดิจิทัลและทำงานร่วมกับศาสตร์อื่นได้อย่างเชี่ยวชาญตามแนวทางของสถาบันชั้นนำระดับสากล

การกำหนด PLOs ยังตอกย้ำถึงการสร้างผู้นำแห่งการสร้างสรรค์ (C: Creative leader) และผู้เชี่ยวชาญ (E: Expertise) ตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร (ตารางที่ 3) โดย PLO5 (สร้างสรรค์ผลงานวิชาการและองค์ความรู้ใหม่ด้านจารึก เอกสารตัวเขียน และวรรณกรรม) สอดคล้องกับคุณลักษณะ Creative leader และ Essential skills (E1.1) ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำแห่งการสร้างสรรค์ระดับสากล ขณะที่คุณลักษณะ Expertise ถูกบรรจุไว้ใน PLOs 1 ถึง 6 อย่างครบถ้วน เพื่อให้มั่นใจว่าบัณฑิตมีความรู้ในสาขาวิชาอย่างลุ่มลึก และสามารถพัฒนาผลงานวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมหรือองค์ความรู้ใหม่ตามมาตรฐานระดับปริญญาเอก

PLOs ได้รวมมิติของจริยธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคมและวัฒนธรรมไว้อย่างชัดเจน โดย PLO7 (ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีศาสตร์และศิลป์ และมีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ในงาน) ตอบสนองต่อคุณลักษณะ Responsibility, Thainess, Volunteer spirits และ ทักษะการทำงาน (E3) ซึ่งรวมถึงความสามารถในการสร้างเครือข่ายวิชาการระหว่างประเทศและทำงานร่วมกับชุมชนในการอนุรักษ์มรดกภูมิปัญญา และ PLO8 (ยึดมั่นในจริยธรรมและจรรยาบรรณในการทำงานเกี่ยวกับจารึก เอกสารตัวเขียน และวรรณกรรม) สอดคล้องกับคุณลักษณะ Integrity and Ethics อันเป็นการสร้างนักวิจัยระดับสูง ที่ไม่เพียงแต่เก่งทางวิชาการ แต่ยังมีความรับผิดชอบต่อการใช้ความรู้เพื่อประโยชน์สาธารณะและดำรงไว้ซึ่งจรรยาบรรณของนักวิชาการ

ภาพรวมและเป้าหมายของหลักสูตร

เป้าหมายของหลักสูตร

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจารึกภาษาไทยและภาษาตะวันออก (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2569) มีเป้าหมายสูงสุดเชิงยุทธศาสตร์ในการผลิตปัญญาชนชั้นนำและนักวิจัยเชิงบุกเบิก (Pioneering Researchers) ผู้ซึ่งมีศักยภาพในการสร้างสรรค์องค์ความรู้และทฤษฎีใหม่ในศาสตร์จารึกศึกษาและอักษรวิทยาโบราณอย่างลุ่มลึกเหนือกว่ามิติของการประยุกต์ใช้เพียงอย่างเดียว โดยหลักสูตรมุ่งเน้นการพัฒนาระเบียบวิธีวิจัยขั้นสูงเชิงวิพากษ์ เพื่อให้บัณฑิตสามารถวิเคราะห์ ตีความ และสังเคราะห์หลักฐานจากภาษาโบราณหายาก (อาทิ ภาษาเขมร มอญ บาลี และสันสกฤต) ได้อย่างเป็นระบบและเที่ยงตรง

องค์ความรู้ดังกล่าวจะถูกนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายเชิงกลยุทธ์ สำหรับการบริหารจัดการและธำรงรักษามรดกทางปัญญาของชาติและภูมิภาคอาเซียนอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ ยังส่งเสริมให้

บัณฑิตสามารถผสมผสานเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) และมนุษยศาสตร์ดิจิทัล (Digital Humanities) เข้ากับการวิจัย เพื่อสร้างสรรค์ ทรัพย์สินทางปัญญาและนวัตกรรมทางวัฒนธรรมที่มีผลกระทบสูง ซึ่งเป็นการยกระดับความเป็นเลิศทางวิชาการสู่มาตรฐานระดับแนวหน้าของโลกอย่างแท้จริง

ความเชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจารึกภาษาไทยและภาษาตะวันออก ถูกกำหนดทิศทางด้วยวิสัยทัศน์และพันธกิจเชิงกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากรอย่างเคร่งครัด โดยเป็นกลไกเชิงโครงสร้างที่สำคัญในการขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยสู่การเป็น "มหาวิทยาลัยชั้นนำแห่งการสร้างสรรค์ระดับสากล บูรณาการศาสตร์และศิลป์ เพื่อสังคมที่ยั่งยืน" และสอดคล้องกับสถานะของมหาวิทยาลัยใน "กลุ่มพัฒนาการวิจัยระดับแนวหน้าของโลก" การมุ่งเน้นการสร้างองค์ความรู้ใหม่และสร้างนวัตกรรมจากรากฐานจารึกและภาษาโบราณ ถือเป็นการบูรณาการศาสตร์และศิลป์ที่เป็นอัตลักษณ์ของคณะโบราณคดีเข้ากับการวิจัยขั้นสูงอย่างลึกซึ้ง

ตารางความสอดคล้องเชิงลึกกับอัตลักษณ์บัณฑิต "CREATIVE"

การออกแบบผลลัพธ์การเรียนรู้ (PLOs) ได้ถูกจัดทำขึ้นตามกรอบคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ "CREATIVE" ของมหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งเป็นหลักประกันว่าบัณฑิตระดับดุษฎีบัณฑิตจะมีคุณสมบัติเป็นพลเมืองอนาคตที่ขับเคลื่อนประเทศ ดังตารางวิเคราะห์เชิงลึก:

คุณลักษณะ (CREATIVE)	PLOs ที่สอดคล้อง	การขับเคลื่อนเชิงยุทธศาสตร์ของหลักสูตร
C (Creative leader)	PLO5	มุ่งเน้นการสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่และนวัตกรรมจากการวิจัยเชิงลึกด้านจารึกศึกษา เพื่อเป็นผู้นำทางความคิดในการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์
R (Responsibility)	PLO7, PLO8	ปลูกฝังจริยธรรมและความรับผิดชอบต่อการวิพากษ์หลักฐาน และการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมร่วมกับชุมชนและเครือข่ายวิชาการในระดับชาติและนานาชาติ
E (Expertise)	PLO1-6	สร้างความรู้ความชำนาญอย่างลุ่มลึกในศาสตร์จารึกและภาษาโบราณพร้อมทั้งพัฒนาผลงานวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมและองค์ความรู้ใหม่ตามมาตรฐานของกลุ่มพัฒนาการวิจัยระดับแนวหน้าของโลก
A (Art Appreciation)	PLO5, PLO7	ตระหนักซึ่งในคุณค่าแห่งศิลปะและเอกลักษณ์ของมรดกทางภาษาและวัฒนธรรมผ่านการวิจัยที่เน้นการบูรณาการศาสตร์และศิลป์
T (Thainess)	PLO7	สร้างความเข้าใจและรักความเป็นไทยผ่านการศึกษา

คุณลักษณะ (CREATIVE)	PLOs ที่สอดคล้อง	การขับเคลื่อนเชิงยุทธศาสตร์ของหลักสูตร
		ภูมิปัญญาและรากฐานทางภาษาโบราณของไทยและกลุ่มวัฒนธรรมไทในภูมิภาค
I (Integrity & Ethics)	PLO8	ยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ และความซื่อสัตย์สุจริต โดยเฉพาะในการนำเสนองานวิชาการอย่างมีจริยธรรม และเคารพกฎกติกาการวิจัย
V (Volunteer spirits)	PLO7	ส่งเสริมจิตสาธารณะและจิตอาสา ในการเผยแพร่และทำงานร่วมกับสังคมเพื่อทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและมรดกสาธารณะ
E (Essential Skills)	PLO3, PLO4, PLO6	พัฒนาทักษะการคิดเชิงวิจารณ์ญาณ (E1.2) การแก้ปัญหาซับซ้อน (E1.3) และทักษะดิจิทัลเพื่อการจัดการองค์ความรู้และวิเคราะห์หลักฐานในยุคดิจิทัล
C (Creative leader)	PLO5	มุ่งเน้นการสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่และนวัตกรรมจากการวิจัยเชิงลึกด้านจารึกศึกษา เพื่อเป็นผู้นำทางความคิดในการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์

การเป็นกลไกขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ระดับชาติ

หลักสูตรนี้มีได้จำกัดอยู่เพียงพันธกิจภายใน แต่ยังทำหน้าที่เป็นกลไกเชิงยุทธศาสตร์เพื่อตอบสนองต่อแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 และแผนการศึกษาแห่งชาติ ผ่านการผลิตบุคลากรระดับดุษฎีบัณฑิตที่สร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ที่มีประโยชน์ต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติ (PLO5) มีความรอบรู้ด้านดิจิทัล (Digital Literacy) และใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการจัดการและอนุรักษ์ข้อมูล (PLO6) มีทักษะที่เทคโนโลยีไม่สามารถทดแทนได้ เช่น การคิดเชิงวิพากษ์ (PLO4) และการทำงานเป็นทีม (PLO7) เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนผ่านพลันทางดิจิทัล (Digital Disruption) ดังนั้น หลักสูตรนี้จึงเป็นการลงทุนเชิงปัญญาในการผลิตนักวิจัยชั้นนำที่สามารถสร้างคุณค่าอย่างยั่งยืนและสอดคล้องกับทุกมิติของยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1. ผลิตดุษฎีบัณฑิตที่มีความรู้ลึกซึ้งด้านจารึก เอกสารตัวเขียน และวรรณกรรม สามารถใช้แนวคิดทฤษฎี หลักการ และมาตรฐานสากล พร้อมทั้งเชื่อมโยงกับศาสตร์อื่นได้อย่างมีเหตุผลและถูกต้อง
2. ผลิตดุษฎีบัณฑิตที่มีทักษะในการตีความ วิเคราะห์ วิพากษ์ และสร้างองค์ความรู้ใหม่จากหลักฐานด้านจารึก เอกสารตัวเขียน และวรรณกรรม จัดการองค์ความรู้และบูรณาการเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ทางวิชาการและตอบโจทย์สังคม

3. ผลิตคุชฎิบัณฑิตที่มีคุณลักษณะการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีศาสตร์และศิลป์ ความรับผิดชอบ ต่อสังคม สามารถพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสร้างคุณค่าใหม่ให้แก่วงวิชาการและชุมชนใน ระดับชาติและนานาชาติ

4. ผลิตคุชฎิบัณฑิตที่ยึดมั่นในหลักเกณฑ์ทางวิชาการ สามารถนำเสนอผลงานวิชาการอย่างมีจริยธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้

จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร

แผน 2.1 จำนวนไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตร

แผน 2.1 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

วิชาบังคับ	จำนวน	6	หน่วยกิต
วิชาบังคับ (ไม่นับหน่วยกิต)	จำนวน	1	หน่วยกิต
วิชาเลือก	จำนวนไม่น้อยกว่า	6	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์	(มีค่าเทียบเท่า)	36	หน่วยกิต

รายวิชา

แผน 2.1

วิชาปรับพื้นฐาน (ไม่นับหน่วยกิต)

ให้นักศึกษาที่ไม่มีพื้นฐานด้านจารึกศึกษา เลือกเรียนรายวิชาดังต่อไปนี้ โดยไม่นับหน่วยกิต และวัดผลการศึกษาเป็น S หรือ U ตามความเห็นชอบของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

335 600	ภาษาศาสตร์เพื่อการศึกษาจารึก (Linguistics for Epigraphic Studies)	3*(3-0-6)
335 601	ภาษาและอักษรท้องถิ่นไทย (Local Thai Languages and Scripts)	3*(2-3-4)
335 602	ภาษาเขมรเข้มข้น (Intensive Khmer)	3*(2-3-4)
335 603	ภาษามอญเข้มข้น (Intensive Mon)	3*(2-3-4)
335 604	ภาษาบาลีเข้มข้น (Intensive Pali)	3*(2-3-4)

หมายเหตุ * หมายถึง รายวิชาที่ลงทะเบียนโดยไม่นับหน่วยกิต และวัดผลการศึกษาเป็น S หรือ U

335 605	ภาษาสันสกฤตเข้มข้น (Intensive Sanskrit)	3*(2-3-4)
335 606	อักขรวิทยาโบราณ (Palaeography)	3*(3-0-6)
335 607	จารึกและเอกสารตัวเขียนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Inscriptions and Manuscripts in Southeast Asia)	3*(3-0-6)
335 608	จารึกและเอกสารตัวเขียนภาษาไทยและภาษาตะวันออก ที่พบในประเทศไทย (Thai and Oriental Language Inscriptions and Manuscripts Attested in Thailand)	3*(3-0-6)
วิชาบังคับ จำนวน 6 หน่วยกิต		
335 610	สัมมนางานวิจัยด้านจารึก เอกสารตัวเขียน ภาษา และวรรณกรรม (Seminar on Inscriptions, Manuscripts, Languages and Literature Research)	3(3-0-6)
335 611	สัมมนาจารึก เอกสารตัวเขียน และวรรณกรรมในเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ (Seminar on Inscriptions, Manuscripts and Literature in Southeast Asia)	3(3-0-6)
วิชาบังคับ (ไม่นับหน่วยกิต) จำนวน 1 หน่วยกิต		
นักศึกษาต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชานี้ก่อนสอบโครงงานวิทยานิพนธ์ หรือตามข้อเสนอแนะของ อาจารย์ที่ปรึกษาโดยความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร		
335 612	สัมมนาวิทยานิพนธ์ (Thesis Seminar)	1*(0-3-0)
วิชาเลือก จำนวนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต		
335 620	สัมมนาจารึก เอกสารตัวเขียน และวรรณกรรมภาษาไทย สมัยสุโขทัยถึงสมัยรัตนโกสินทร์ (Seminar on Thai Inscriptions, Manuscripts and Literature from the Sukhothai to Rattanakosin Periods)	3(3-0-6)
335 621	สัมมนาจารึก เอกสารตัวเขียน และวรรณกรรมล้านนา (Seminar on Lanna Inscriptions, Manuscripts and Literature)	3(3-0-6)

หมายเหตุ * หมายถึง รายวิชาที่ลงทะเบียนโดยไม่นับหน่วยกิต และวัดผลการศึกษาเป็น S หรือ U

335 622	สัมมนาจารึก เอกสารตัวเขียน และวรรณกรรมล้านช้าง (Seminar on Lanchang Inscriptions, Manuscripts and Literature)	3(3-0-6)
335 623	สัมมนาจารึก เอกสารตัวเขียน และวรรณกรรมไท (Seminar on Tai Inscriptions, Manuscripts and Literature)	3(3-0-6)
335 624	สัมมนาจารึก เอกสารตัวเขียน และวรรณกรรมภาษาเขมร (Seminar on Khmer Inscriptions, Manuscripts and Literature)	3(3-0-6)
335 625	สัมมนาจารึก เอกสารตัวเขียน และวรรณกรรมภาษามอญ (Seminar on Mon Inscriptions, Manuscripts and Literature)	3(3-0-6)
335 626	สัมมนาจารึก เอกสารตัวเขียน และวรรณกรรมภาษาบาลี (Seminar on Pali inscriptions, Manuscripts and Literature)	3(3-0-6)
335 627	สัมมนาจารึกภาษาสันสกฤต (Seminar on Sanskrit inscriptions)	3(3-0-6)
335 628	สัมมนาเอกสารตัวเขียนประเภทตำรายา (Seminar on Medical Manuscripts)	3(3-0-6)
335 629	สัมมนาเอกสารตัวเขียนด้านไสยศาสตร์ (Seminar on Occult Manuscripts)	3(3-0-6)
335 630	สัมมนาเอกสารตัวเขียนด้านโหราศาสตร์ (Seminar on Astrological Manuscripts)	3(3-0-6)
335 631	สัมมนาเทคโนโลยีสารสนเทศจารึกศึกษา (Seminar on Information Technology for Epigraphic Studies)	3(3-0-6)
335 632	สัมมนาการสำรวจและอนุรักษ์จารึกและเอกสารตัวเขียน (Seminar on Survey and Conservation of Inscriptions and Manuscripts)	3(2-3-4)
335 633	สัมมนาสหวิทยาการด้านจารึกศึกษา (Seminar on Interdisciplinary Approaches to Epigraphic Studies)	3(2-3-4)
335 634	สัมมนานวัตกรรมและงานสร้างสรรค์จากองค์ความรู้ ด้านจารึกศึกษา (Seminar on Innovations and Creative Works from Epigraphic Body of Knowledge)	3(2-3-4)

วิทยานิพนธ์ (มีค่าเทียบเท่า) 36 หน่วยกิต

335 640 วิทยานิพนธ์

(Thesis)

(มีค่าเทียบเท่า) 36 หน่วยกิต

การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชา และการลงทะเบียนเรียนข้ามมหาวิทยาลัย

เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยศิลปากร ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2566 ข้อบังคับมหาวิทยาลัยศิลปากร ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 และข้อบังคับมหาวิทยาลัยศิลปากร ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2568 (ภาคผนวก ก) รวมไปถึงระเบียบ/ประกาศที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยศิลปากร และ/หรือที่มีการเปลี่ยนแปลงภายหลัง